

Metodologija izrade Strategije razvoja Grada Makarske

M A R A

MAKARSKA RAZVOJNA
AGENCIJA

Makarska, 2017.

RADNI SADRŽAJ STRATEGIJE RAZVOJA GRADA MAKARSKE

Strategija razvoja Grada Makarske imat će sljedeći sadržaj:

1. Uvod
2. Metodološki okvir
3. Teritorijalni obuhvat i kontekst
 - 3.1. Geoprostorni i geoprometni položaj
 - 3.2. Osnovna prirodna obilježja
 - 3.3. Osnovna demografska obilježja
4. Postojeće stanje i trendovi
 - 4.1. Sociokulturna obilježja (osnovna društvena infrastruktura, obrazovni, kulturni, sportsko-rekreacijski, zdravstveni i sektor socijalne skrbi)
 - 4.2. Gospodarstvo (gospodarski pokazatelji, tržište rada, poduzetništvo i obrtništvo, gospodarsko-sektorska analiza)
 - 4.3. Infrastrukturalna podloga (prometna, komunalna, energetska i internetska infrastruktura)
 - 4.4. Gospodarenje prostornim resursima (kakvoća i zaštita okoliša, upravljanje prirodnim rizicima, zaštita prirode, javne površine, napušteni objekti)
 - 4.5. Upravljanje razvojem (relevantna razvojna i prostornoplanska dokumentacija, baza projekata, dionici razvoja, financijske mogućnosti)
5. Razvojne potrebe i potencijali (SWOT analiza)
6. Strateški okvir
 - 6.1. Vizija
 - 6.2. Razvojni ciljevi
 - 6.3. Razvojni prioritete i mjere
7. Plan provedbe
 - 7.1. Institucionalni okvir
 - 7.2. Indikativni financijski plan
 - 7.3. Akcijski plan
8. Horizontalna načela

Sadržaj će se po potrebi modificirati i prilagođavati konkretnim potrebama teritorija Grada Makarske.

PREGLED METODOLOŠKOG OKVIRA

Strategija razvoja Grada Makarske izrađuje se kao strateško-planski razvojni dokument za teritorij jedinice lokalne samouprave – Grad Makarsku te predstavlja osnovu za planiranje razvojnih projekata Grada odnosno pripadajućih mu naselja. U Strategiji se određuju ciljevi i prioritete cjelokupnog teritorijalnog razvoja usuglašeni s lokalnim vlastima te predstavnicima javnog, privatnog i civilnog sektora.

U prvom dijelu Strategije provest će se detaljna analiza stanja i trendova u Gradu Makarskoj koja će poslužiti kao podloga za strateško planiranje budućeg razvoja. Analiza je multisektorska i adresira osnovne trendove u društvenom, gospodarskom, infrastrukturnom i upravnom sektoru Grada te identificira probleme koje je potrebno adresirati kako bi se osigurao teritorijalno ujednačen, održiv i strateški usmjeren razvoj Grada Makarske. U analizi će se kombinirati kvantitativne i kvalitativne metode kako bi se stekao precizan uvid u postojeće stanje i trendove u prostoru i sektoru. Podaci će za analizu stanja biti prikupljeni od relevantnih institucija i organizacija (Državni zavod za statistiku, Turistička zajednica Grada Makarske, Hrvatska gospodarska komora, obrtnička komora, Centar za socijalnu skrb Makarska, upravni odjeli Grada Makarske, Makarska razvojna agencija i dr.) pri čemu će dio kvalitativnih podataka biti prikupljen i kroz rad s fokus grupama. Na taj će se način u analizu postojećeg stanja i problema u prostoru uključiti svi relevantni dionici razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora.

Za potrebe izrade i informiranja Strategije razvoja Grada Makarske oformit će se radno tijelo u vidu radne skupine koja će zajedno s izrađivačima Strategije usmjeravati izradu i po potrebi unaprjeđivati sadržaj Strategije.

Paralelno s analizom stanja razvijat će se i popunjavati baza razvojnih projekata koji će u konačnici biti analizirani kako bi se utvrdila pokrivenost razvojnih sektora projektima uzimajući u obzir njihovu zrelost što će posljedično determinirati i izradu strateškog okvira i provedbenog plana. Analizom će se utvrditi i razvojni sektori i/ili područja u kojima postoji deficijencija projekata te će se u kasnijoj fazi u planiranje razvoja tih sektora/područja aktivno uključiti radna skupina.

Na temelju analize stanja provest će se analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji razvoju (SWOT analiza) kroz koju će se jasno definirati razvojne potrebe i potencijali koje je potrebno adresirati u sljedećem koraku – strateškom okviru.

Strateški okvir sastoji se od nekoliko dijelova. Prvi dio čini vizija Grada Makarske u budućnosti kao kvalitativna smjernica za formiranje strateškog okvira, a koja se temelji na poznavanju stanja i trendova u prostoru odnosno na rezultatima analize stanja. Drugi dio čini određivanje strateških razvojnih ciljeva koji će doprinijeti ostvarenju te vizije, a koji će obuhvatiti sve razvojne sektore. Treći je dio definiranje razvojnih prioriteta i mjera u okviru svakog razvojnog cilja. Prioritetima će se direktno adresirati ona područja koja imaju stratešku važnost za budući razvoj Grada Makarske, a koja će doprinijeti ostvarenju razvojnih ciljeva. Konačno za ostvarenje svakoga prioriteta definirat će se niz mjera koje je potrebno poduzeti kako bi se navedeni prioritet ostvario.

Po izradi strateškog okvira pristupit će se formiranju plana provedbe Strategije koji će se sastojati od institucionalnog okvira, financijskog okvira i akcijskog plana. Institucionalnim će se okvirom definirati sustav praćenja i provedbe Strategije kao i odgovornosti za iste aktivnosti kako bi se osiguralo ostvarenje

planiranih ciljeva. Indikativnim financijskim okvirom definirat će se financijska sredstva potrebna za provedbu Strategije uključujući indikativni plan raspodjele po godinama i izvorima sredstava. Konačno akcijski plan dovest će u vezu strateški okvir s postojećim i planiranim razvojnim projektima i definirati vrijeme i odgovornost za provedbu svake pojedine razvojne mjere kao i financijsku alokaciju s vremenskom i raspodjelom po izvorima sredstava.

Ključne metode i pristupi

Radna tijela za izradu i provedbu Strategije razvoja Grada Makarske

Nositelj izrade i provedbe Strategije razvoja Grada Makarske je Makarska razvojna agencija „Mara“, a izvoditelji Urbanex d.o.o.

Radna tijela tijekom izrade Strategije razvoja Grada Makarske bit će: Povjerenstvo za praćenje izrade i provedbe Strategije razvoja Grada Makarske (Povjerenstvo za koordinaciju) i fokus grupe.

Povjerenstvo za praćenje izrade i provedbe Strategije razvoja Grada Makarske (Povjerenstvo za koordinaciju)

Povjerenstvo za praćenje izrade i provedbe Strategije razvoja Grada Makarske (Povjerenstvo za koordinaciju) sastoji se od gradonačelnika (ili njegova delegiranog zamjenika), pročelnika upravnih odjela Grada Makarske, predsjednika Gradskog vijeća Grada Makarske, službenika JU Makarska razvojna agencija „Mara“. Članove imenuje Gradonačelnik Grada Makarske. Članovi doprinose strateškom planiranju razvoja Grada, sudjelujući u konzultacijama tijekom izrade i provedbe razvojne strategije. Povjerenstvo dostavlja mišljenja i prijedloge vezane za Strategiju i sve njene sastavne dijelove.

Fokus grupe

Treću skupinu radnih tijela čini šest fokus grupa definiranih sektorski:

1. fokus grupa za sociokulturni sektor,
2. fokus grupa za gospodarstvo,
3. fokus grupa za turizam,
4. fokus grupa za infrastrukturu,
5. fokus grupa za gospodarenje prostornim resursima, i

6. fokus grupa za upravljanje razvojem.

Foku grupe sastavljene su od dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora relevantnih za predmetni razvojni sektor. Način rada ovog tijela je u kombiniranju elemenata individualnog intervjua i strukturirane grupne tematske rasprave (promatranje sa sudjelovanjem). Fokus grupe sastaju se najmanje jednom u fazi analize stanja i predstavljaju jedan od inicijalnih oblika prikupljanja kvalitativnih podataka. Njihovi rezultati koriste će se pri interpretaciji utvrđenih razvojnih stanja, trendova i problema kao i u usmjeravanju pažnje na probleme koji nisu evidentni iz kvantitativnih i drugih službenih podataka.

Participativni pristup izradi strategije

Participativni pristup u planiranju odnosi se na uključivanje javnosti (građana) u procese donošenja odluka u strateškom planiranju prostora. Navedeni pristup se odmiče od tradicionalnog „odozgo prema dolje“ pristupa i uključuje široki spektar dionika u proces planiranja. Glavne prednosti ovog pristupa su bolji uvid u stvarne razvojne probleme, stvaranje jake baze za intervencije u zajednici, pravovremeno uključivanje javnosti i pružanje prilike svim dionicima da iskažu svoje mišljenje i ideje te uključivanje drugih (civilnog i privatnog) sektora što sve rezultira postizanjem većeg povjerenja među građanima. Participativna metoda mora biti jasno vođena i strukturirana te zahtijeva strpljenje i kvalitetan dijalog svih dionika. Posebno je važno kroz participativnu metodu prepoznati i uključiti relevantne dionike.

Navedene fokus grupe segmenti su participativnog pristupa u izradi Strategije razvoja Grada Makarske. Osim u okviru navedenih radnih tijela, a u svrhu uključivanja svih zainteresiranih stanovnika Grada Makarske, planira se uspostaviti komunikacija, rasprava i konzultacije putem službene web-stranice Grada ili službene Facebook stranice Grada Makarske (definirat će se u suradnji sa službom za odnose s javnošću Grada Makarske). Na web-stranici ili Facebook stranici će biti moguće postavljati pitanja, navoditi probleme i nedostatke te predlagati razvojne ideje i projekte. Korisnici će dobiti odgovore od relevantnih institucija te će se na ovaj način razviti pozitivna komunikacija između javne uprave i građana.

Društvene mreže su jedan od vidova komunikacije javne uprave i zainteresiranih građana te će se na njima (Facebook) dati mogućnost komentiranja i sudjelovanja u procesu izrade strategije. Društvene mreže su zbog velikog broja svakodnevnih korisnika izvrstan medij za širenje dobivenih rezultata kroz osnovnu analizu stanja. Na društvenim mrežama planirano je objaviti nacrt Strategije nakon svake faze izrade iste kako bi se omogućilo sudjelovanje zainteresiranih građana u svakoj fazi procesa.

GIS analiza

Nakon početne faze prikupljanja primarnih ulaznih informacija, predviđena je GIS analiza kroz izradu kartografskih prikaza na temelju dobivenih podataka od relevantnih institucija. GIS analiza će biti izrađena detaljno te obuhvatiti više međusobno povezanih pokazatelja na istim kartama s ciljem prikazivanja stvarnog stanja, ali i stvarnih potreba. Potrebne podatke za GIS analizu pribavlja Grad Makarska dok Izvoditelj – Urbane d.o.o. izrađuje analizu. Osim demografskih podataka, za kvalitetnu i relevantnu analizu prostora potrebni su i podaci o postojećoj infrastrukturi.

